

τίπαλοι τοῦ συστήματος ἀπεδείκνυον δι' ἀμειλίκτης λογικῆς, ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ τύπου ἐκείνου θὰ ἦτο ἐναντία πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν, τούτεστι ν' ἀποκτήσωσι πλοῖον ἔχον ὡς κύρια πλεονεκτήματα τὴν ταχύτητα καὶ τὸ ἀόρατον.

Ἀνέφερον ἤδη νέον τύπον τορπιλλοβόλου, οὗ δοκιμαίαι ἐγίνοντο ἐν Χιρβούργῳ, τοῦ αὐτονόμου λεγομένου, ἐφωδιασμένον διὰ τορπιλλῶν Οὐαίτχενδ. Ὁ Φριδερίκος διὰ ἐνήμερος περὶ τὰ πειράματα ταῦτα. Ἐγίνωσκεν ὅτι τὸ νέον μηχανήμα διέφερεν οὐσιασδῶς τοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησίν του, διότι ἀντὶ νὰ μεταφέρῃ τὸ ἴδιον τὴν τορπιλλὴν ἐπὶ τῆς μοίρας ἀκοντίου μέχρι τῶν πλευρῶν τοῦ ἀπειλουμένου πλοίου, δὲν ὤφειλε πλέον νὰ πράξῃ ἄλλο τι εἰμὴ νὰ τὴν ρίπτῃ εἰς τὴν θάλασσαν ὡς σφαῖραν, τὸ δὲ βλήμα διέτρεχε μόνον τοῦ τὴν ἀπόστασιν κατὰ τὴν ἐπιβεβλημένην διεύθυνσιν, ὑπὸ τὴν ὄθησιν ἰδιαίτερας ἔλικος, κινουμένης διὰ μικρᾶς μηχανῆς μετὰ συμπεπεσμένου ἀέρος.

Κατὰ τὸ φαινόμενον τούλαχιστον, ἡ λαττοῦτο τοιοῦτοτρόπως ὁ κίνδυνος διὰ τὸν ἀξιωματικὸν τοῦ τορπιλλοβόλου, ἀλλ' ἐνταυτῷ ἡ λαττοῦτο ἴσως καὶ ἡ πιθανότης τῆς ἐπιτυχίας τῆς φοβερᾶς μηχανῆς.

Ὅπως δὴποτε τὰ πειράματα ἐξηκολούθουν, εἶχον δὲ εἰσέλθει εἰς νέαν φάσιν. Ἐμελλον νὰ προβῶσιν εἰς πειράματα μεμονωμένων προσβολῶν τορπιλλοβόλων κατὰ θωρηκτῶν. Εἰς τὸ ὑπουργεῖον αἱ γνῶμαι ἦσαν διηρημέναι καὶ ἀνέμενον ἀνυπομῶνως τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πρώτης δοκιμῆς.

Πρῶταν τινά, ἐνῶ ὁ Πλεμὸν ἤλπιζεν ὅτι τὴν ἐσπέραν θὰ ἦτο ἐλεύθερος καὶ ὅτι ἡ δύνατο νὰ μεταβῇ εἰς Κάννας, διαταγὴ ἀμετάκλητος ἀνήγγειλεν αὐτῷ ὅτι ἀνετέθη εἰς αὐτὸν νὰ ἐκτελέσῃ τὸν πρῶτον πλοῦν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Ὁ ἀνδρεῖος ἀξιωματικὸς ἄκρω ἐθλίβη, ἀλλὰ τὸ καθήκον ἦτο ἐπιβλητικὸν καὶ δὲν ἠδύνατο ν' ἀποποιηθῇ.

Παρηγορεῖτο ἐν τούτοις ὑπὸ τῆς ιδέας ὅτι τὸ θέαμα ἔμελλε νὰ εἶνε ἐλκυστικώτατον. Ἀμέσως ὁ Φριδερίκος ἐσυλλογίσθη ὅτι ἡ Λευκὴ θὰ ἦτο ἴσως περίεργος νὰ μετασχη αὐτοῦ. Ἄμα ὡς ἐξέφρασε τὴν τοιαύτην ἐπιθυμίαν, ἡ κυρία Πλεμὸν ἔδραμεν εἰς Κάννας ὅπως εἰδοποιήσῃ πάντας τοὺς ἐν τῇ ἐπαύλει. Ἡ Λευκὴ κατεχάρη καὶ ἡ κυρία Διλλιέρ ἐπίσης. Χάρις εἰς ἐπιστολήν, ἣν ἔπεμψε πρὸς τὸν ὑποναύαρχον νομάρχην, ἐπέτυχε θέσεις δι' αὐτὴν, τὴν θυγατέρα τῆς καὶ τὴν κυρίαν Πλεμὸν ἐπὶ τοῦ ἀγγελιαφόρου ἀτμοπλοίου τοῦ μέλλοντος νὰ παρακολουθήσῃ τὰς περιπετειὰς τοῦ πλαστοῦ δράματος.

Περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς ἐσπέρας ὁ Πλεμὸν ἀφῆκε τὰς τρεῖς κυρίας ἐπὶ τῆς προκυμίας, ὅπως μεταβῇ εἰς τὸ πλοῖόν του.

— Καλὴν ἐπιτυχίαν, κύριε κυβερνήτα! ἔκραζεν αὐτῷ ἡ Λευκὴ τείνουσα τοὺς ροδίνου; δακτύλους τῆς, οὗς ἐπέψασεν αὐτὸς δι' ἐνὸς φιλήματος.

Αἱ κυρίαὶ ἐπεβιβάσθησαν ἐπίσης, ὁ δὲ

νομάρχης, ἀβρόφρων πάντοτε, ἔταξεν αὐτὰς εἰς θέσιν, ἐξ ἧς ἠδύνατο τὰ πάντα νὰ ἴδωσιν. Ἐμειδίασε λέγων πρὸς τὴν Λευκὴν :

— Ὅστις πολεμεῖ μὲ τὰ ἰδικά σας ἐμβλήματα, ἀγαπητῆ μου κόρη, δὲν δύναται παρὰ νὰ νικήσῃ.

Ἦδη ἡ δοκιμὴ ἤρχιζεν.

Ἦτο μία τῶν λαμπρῶν ἐκείνων νυκτῶν, καθ' ἃς τὸ φθινόπωρον ἀργυρᾶς διαχέει λάμψεις ἐπὶ τῆς γαληνίου Μεσογείου. Πᾶσα ἀκτίς σελήνης ἀντηνακλάτο ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἀνεμίγνυτο δὲ μὲ τὴν βροχὴν τῶν σπινθήρων, τῶν ἀναπεμφθέντων ἐκ τοῦ ὄγκου τοῦ ἀγγελιαφόρου.

Ἐπὶ τὴν δαψίλειαν αὐτὴν τοῦ φωτός, τὸ τορπιλλοβόλον μὲ τὸν φαῖόν του χρωματισμὸν δυσκόλως ἤθελε κατορθῶσαι νὰ διέλθῃ ἀπαρατήρητον. Ἄλλως τε ὁ ἀγὼν ἦτο δυσχερής. Τὸ πλοῖον, καθ' οὗ διηυθύνετο ἡ ἐπιθέσις, ἦτο ἐξάισιον θωρηκτὸν τοῦ στόλου, ὁ Φοβερός, οὗ ἡ γιγαντιαία σκιὰ διεγράφετο εὐκρινῶς ἐπὶ τῶν ἀπαστραπτόντων κυμάτων. Ὅπως προφυλαχθῆ δὲ κάλλιον ἀπὸ τῶν αἰφνιδίων ἐπιθέσεων ἡλεκτρικὰ φῶτα μεγάλης λαμπρότητος διέχευον εἰς τὸ πέλταγος τὴν λευκὴν καὶ θαμβωτικὴν λάμψιν τῶν καὶ ἐξερευνῶν πανταχοῦ τὸν ὀρίζοντα. Ἐπρεπε νὰ ἔχῃ ὁ Φριδερίκος ἔκτακτον καλὴν τύχην, ὑποβοηθούσαν τὴν πλήρη ἀπαθείας τόλμην του, ὅπως ὑπερβῇ τὴν φωτεινὴν ζώμην, ἀποφύγῃ τὸ βλέμμα τῶν φρουρῶν, τὸ πῦρ τῶν μυδραλλιοβόλων καὶ ἐπιπέσῃ ἐκ τοῦ πλαγίου κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου, καὶ τραυματίσῃ αὐτὸ εἰς τὸ κατὰ συνθήκην τρωτὸν αὐτοῦ μέρος, τὸ ὀπισθεν.

Ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου ὁ νομάρχης εἶπε συστρέφων τὰς παραγναθίδας του :

— Οὐμ!... πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν διάβολον μέσα του διὰ νὰ ἐπιτύχῃ!

Αἱ δύο μητέρες καὶ ἡ νεῆνις κύπτουσαι ἀπὸ τῆς γεφύρας παρηκολούθουν ἐναγωνίως τὰς φάσεις τοῦ ἀγῶνος. Ἦδη ἡ Λευκὴ ἔτρεμεν. Ἐνόμιζε τις ὅτι ἐπρόκειτο οὐχὶ περὶ πλαστῆς, ἀλλὰ περὶ πραγματικῆς μάχης, ἐν ἣ διεκυβεύετο ἡ ζωὴ καὶ ἡ τιμὴ τοῦ μνηστῆρός της.

Αἰφνης θόρυβος ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ἀγγελιαφόρου. Ἐθεάθη τὸ θωρηκτὸν μετατοπιζόν πρὸς στιγμὴν τὰ φῶτά του ὡς νὰ κατείχετο ὑπὸ μεγάλης παραχῆς.

Τὸ τορπιλλοβόλον εἶχε γείνει ἀφαντον. Ἦτο ἀληθὲς θαῦμα.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΣ

ΛΕΟΝΤΟΣ ΔΕ - ΤΕΝΣΩ

Η ΜΗΤΗΡ ΤΡΕΛΛΗ

ΣΜΥΡΝΑΪΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

— Ὁ κύριος Χάρρισων ἔλαθε τὸν λόγον μου, ὅτι δὲν θὰ ἔγραφον πρὸς τὴν ἀνεψιάν του.

— Δὲν ἤθελες δώσεις τὸν λόγον σου.

— Δὲν γνωρίζεις τὸν κύριον Χάρρισων. Εἶναι ἀληθῶς εἰλικρινέστατος καὶ εὐθύτατος ἀνὴρ, ἀλλὰ καὶ ἀκαμπτος... Δὲν θὰ ἔδιδε τὰς ἐπιστολάς μου.

— Ὁ διάβολος νὰ τον πάρῃ μὲ τὴν εὐθύτητά του! Δὲν σοι ἀποκρύπτω, ὅτι κλαίω εἰσέτι τὰς τεσσαράκοντα ἑξ χιλιάδας φράγκων, τὰς ὁποίας εἶχε τὴν ἀναλογισίαν νὰ δεχθῇ διότι, ἐπὶ τέλους, ἀνευτῆς ἀνεψιάς του...

— Ἄ! πάτερ μου! εἶναι λοιπὸν ἀληθές, ὅτι πάντα τὰ ἀνθρώπινα ὄντα γίνονται ἀδίκαι ἐν δεδομένη ὥρᾳ! Ἄκουσον· εἶναι καλλίτερον ν' ἀναχωρήσω.

Ὁ γέρον ἰατρός ἠγέρθη καὶ περιέτρεχε τὴν μικρὰν αἴθουσαν μεγάλους βήμασιν. Ἐπασχεν ἐν τῇ ἀλαζονείᾳ του ὡς διασήμου ἰατροῦ, ἐν τῇ πρὸς τὸν υἱὸν του στοργῇ, ἐν τῇ αὐθεντίᾳ τοῦ ἐπιμόνου καὶ ἐπιβλητικοῦ χαρακτῆρός του. Πλὴν ἀντεπάλασε κατὰ τοῦ χαρακτῆρος ἐπίσης ἐπιμόνου καὶ ἐπιβλητικοῦ. Μετὰ βραχεῖαν σιγὴν, εἶπε μὲ εἰρωνεῖαν, τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποφύγῃ :

— Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐξέλεξας κάλῳς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς σου.

— Διατί; Διότι ὑπάγω εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν; Μὴ φοβεῖσαι· ὑπάρχει ἀρκετὴ ἀπόστασις μεταξὺ τοῦ Χρυσοῦ Κέρατος καὶ τῆς Σμύρνης, σὲ βεβαίῳ δ' ὅτι δὲν αἰσθάνομαι τὴν διάθεσιν νὰ τὴν ὑπερβῶ. Διατί νὰ ὑπάγω ἐκεῖ κάτω; Μοὶ προσηνέχθη θέσις ἐκ τῶν μᾶλλον περιζητήτων, ἦτοι ἰατροῦ ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ πρεσβευτοῦ ἡμῶν ἐν Τουρκίᾳ φυλακίδος. Θὰ ἦτο δ' εὐφροσύνη ν' ἀποποιηθῶ θέσιν, τὴν ὁποίαν ἕκαστος θὰ ἐδέχετο.

— Φίλε μου, δὲν δύναται ἕκαστος νὰ καθίσῃ, ὡς σύ, ἐπὶ ἐκείνου τοῦ ἀνακλίντρου καὶ συγχρόνως ν' ἀποκτήσῃ πελατεῖαν ἐκ τῶν καλλιτέρων ἐν Παρισίοις. Πλὴν σοι εἶπον τὴν γνώμην μου· εἰμαι βέβαιος, ὅτι δὲν θὰ ἐδέχεσο μετὰ τόση προθυμίας τὴν προσφερομένην σοι θέσιν ἐὰν ἔμελλες νὰ στρέψῃς τὰ νῶτα πρὸς τὴν Ἀνατολήν. Ἄρκει ἔπραξα τὸ καθήκον μου· ὁ Θεὸς ἄς πράξῃ τὰ λοιπά!

Κ'

Τὴν ἐσπέραν τῆς 23 Ἰουνίου 188... ὁ Βόσπορος παρεῖχεν ὄψιν τόσον μαγευτικὴν, ὥστε ἐπὶ χρόνον μακρὸν θέλει μένει εἰς τὴν μνήμην τῶν θεασαμένων αὐτὴν.

Εἰς τὰς συνήθεις διασκεδάσεις τῆς παραμονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, προσετέθη ἡ ἐξαιρετικὴ λάμψις νυκτερινῆς εορτῆς, ὀργανισθείσης ὑπὸ τῆς ἐν τῷ χαρίεντι ἐκείνῳ προαστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως παραμενούσης κατὰ τὸ θέρος εὐρωπαϊκῆς παροικίας. Προῦκειτο περὶ ἔργου φιλανθρωπικοῦ. Διεσπαρμέναι ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων, ἔκαιον αἱ πυραὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, γνωσταὶ μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν πυλῶν τῆς πρωτεύουσας τῆς Τουρκίας. Ἐκείνην τὴν ἐσπέραν, ἡ φωταψία δὲν περιωρίζετο εἰς τὰς ἐπὶ τῶν λόφων, ἀπὸ τῶν ὑπὸ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης βρεχομέ-

νων ἐπαύλεων τῶν πρεσβευτῶν μέχρι τῶν μεταξὺ τῶν δαυλλίων ἀγροτικῶν ἐπαύλεων, κειμένας οἰκίας, ἀλλ' ἐπανελαμβάνετο ἐπ' αὐτῆς τῆς θαλάσσης, διὰ τῶν ἀπειραρίθμων ἐνετικῶν φανῶν τῶν πολεμικῶν πλοίων καὶ τῶν ἐμπορικῶν ἀτμοπλοίων. Κατὰ μήκος ὀλοκλήρου χιλιομέτρου, ἢ ἐπιφάνεια, τῶν ὑδάτων ἐσπινθηροβόλει. Ἄνὰ πᾶσαν στιγμὴν, ροκέτται ὑψοῦντο εἰς τὸν ἀέρα, ὅπου, ἐκρηγνύμεναι, ἐπανέπιπτον ὡς βροχὴ ἀστέρων. Σθεννυμένης δὲ τῆς λάμπειας αὐτῶν, ἐπανεφάνοντο οἱ λάμποντες ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ θόλου.

Ἐπὶ τῶν μόλις κυμαινομένων ὑδάτων τοῦ Βοσπόρου, ὠλισθίαινε λέμβος, φέρουσα ὀρχήστραν καὶ αἰοδούς.

Ἐπὶ τῆς λέμβου ἐκείνης, μεταξὺ ἀνθῶν καὶ λαμπάδων, ὡς ἐν πολυτελεστάτῃ αἰθούσῃ, ὠραῖαι καὶ κομψαὶ κυρίαὶ καὶ δεσποινίδες ἔψαλλον, ἐνῶ οἱ κωπηλάται ἐκίνουν βραδέως τὰς κώπας των. Ἡ λέμβος ἀνήρχετο μέχρι τοῦ Βουγιουκδερέ, ἰσταμένη ἐνώπιον ἐκάστου μεγάρου πρεσβείας, ὅπως αἱ κυρίαὶ ψάλωσι, φρενητιῶδῶς χειροκροτούμεναι ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῶν μαρμαρίνων τοιχωμάτων στηριζομένων ἀκρατῶν. Εἶτα δὲ κατήρχετο καὶ ἴστατο ὑπὸ τὰ σηματοστόλιστα ἰστία τῶν πλοίων, ὁπόθεν οἱ νεαροὶ ναῦται ἔρραινον τὰς εὐεϊδεῖς αἰοδούς, διὰ βροχῆς εὐωδῶν ἀνθῶν.

Τόσον ἦτο πυκνὸν τὸ πλῆθος τῶν πακολουθουσῶν αὐτὴν λέμβου, ὥστε δὲν ἐφαίνετο περὶ αὐτὴν ἢ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης. Ὁ τολμηρὸς στολίσκος μόλις κατεδέχετο νὰ ὑποχωρῇ πρὸ τῶν τροχῶν τῶν ἀτμοπλοίων, τῶν ὁποίων ὁ μέγας ἐρυθρὸς φανὸς ἠπεῖλει αὐτὸν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν. Πρὸ τριῶν καὶ πλέον ὥρων, οἱ κώδωνες τῶν πλοίων εἶχον σημάνει τὸ ἀνακλητικόν, ἀλλ' ἢ ἐορτὴ ἐξηκολούθει, ὡς ἐὰν ἢ φωτοβόλος καὶ μαγευτικὴ ἐκείνη νύξ ἔμελλε νὰ διαρκῆσῃ ὀλόκληρον τὴν αἰωνιότητα.

Ἐπὶ γαλλικοῦ προσκόπου δευτέρας τάξεως, τοῦ Πιερέλ, ἢ ἐσπερὶς ἔληγε παιδρῶς. Ἐπτά ἢ ὀκτὼ κυρίαὶ ἐκ τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας τοῦ Πέραν εὐρίσκοντο, συνοδευόμεναι ὑπὸ τῶν πατέρων ἢ τῶν συζύγων των, ἐπὶ τοῦ πλοίου, ὅπου οἱ ἀξιωματικοὶ περιεποιῶντο αὐτὰς μετὰ τῆς συνήθους αὐτοῖς ἀδρότητος. Εἶχον συνδιαλεχθῆ, εἶχον θαυμάσει τὴν φωταψίαν καὶ ἀκούσει τὴν μουσικὴν, ἐν τέλει δ' ἢ ἐπὶ τῇ ἐορτῇ προσληφθεῖσα ὀρχήστρα ἐπαιάνιζε καὶ ἐπὶ τοῦ ὡς κατόπτρου στίλβοντος καταστρώματος ζεύγη τινὰ ἐχόρευον τετράχορον.

— Ὑμεῖς δὲν χορεύετε; ἠρώτησεν ὁ κυβερνήτης νεάνιδα μὲ ὠραίους μαύρους ὀφθαλμούς, ὠχρὰν καὶ εὐεϊδεστάτην, καὶ τοι φαينوμένην κεκοπιακυῖαν καὶ πάσχουσαν.

Αὕτη ἔνευσεν ἀποφατικῶς, μειδιάσασα μελαγχολικῶς, καὶ ἔμεινε νωχελῶς ἐξηπλωμένη ἐπὶ τοῦ μακροῦ ἐδωλίου της, ἐπὶ τοῦ ἐρεισινωτοῦ τοῦ ὁποίου ἐστήριζε τὴν ὠραίαν καὶ ἐκφραστικὴν κεφαλὴν της. Εἶτα δὲ προσέθηκε :

— Δὲν χορεύω πλέον.

Τοιοιτοτρόπως ἤθελε νὰ διαρρήξῃ τὴν σιγὴν, διότι ὁ ἀξιωματικὸς, εἰ καὶ πολυὸβριξ ἠτένιζεν αὐτὴν μετὰ θαυμασμῶ

— Παρητήσατε τὸν χορὸν πολὺ ταχέως — εἶπεν οὗτος γελῶν. — Τόσον τὸ χειρότερον διὰ τοὺς ἀξιωματικούς μου, τόσον τὸ καλλίτερον δι' ἐμέ, διότι ἐπίσης ἐγὼ δὲν χορεύω. Ἐλπίζω ὅμως ὅτι ὀμιλεῖτε εἰσέτι.

— Ὅχι πολὺ. Ἡ θεία μου, ἡ κυρία Γεωργίου, λέγει ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ μοι ἀποσπῶσιν ἀνὰ μίαν τὰς λέξεις. Γνωρίζετε πρὸ πολλοῦ τὴν θείαν μου, δὲν εἶναι ἀληθές :

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ μοι σᾶς εἶπω ἀπὸ πόσου χρόνου. Ἡ γνωριμία ἡμῶν ἀνέρχεται ἀπὸ τῆς σταθμεύσεώς μου εἰς Πειραιᾶ. Ἡ κυρία θεία σας ἦτο τότε νύμφη καὶ ἐκ τῶν εὐεϊδεστέρων καὶ εὐπαιδευτοτέρων νεαρῶν κυριῶν τῶν Ἀθηνῶν. Ἐγὼ, ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ, εἶχον πάθος διὰ τὴν ἱππασίαν καὶ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν. Πιστεύω ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀρχαῖον ἐρεῖπιον καθ' ὅλην τὴν Ἀττικὴν, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἐπεσκεφθῆν μετὰ τῆς κυρίας θείας ὑμῶν καὶ τοῦ συζύγου της· μάλιστα δὲ πολλάκις ἐκινδυνεύσαμεν νὰ περιπέσωμεν εἰς χεῖρας ληστῶν. Τότε ὑπῆρχον ἀκόμη.

Αἱ παρειαὶ τῆς νεάνιδος ἠρυθρίασαν ἐλαφρῶς.

— Ὡ! εἶπε, τί φοβερὸν πρᾶγμα!

— Πρὸ τινῶν ἡμερῶν, ἐξηκολούθησεν ὁ κυβερνήτης, ἀφίκετο ἐπὶ τοῦ πλοίου μου ἐκ Παρισίων νεαρὸς ἰατρός, ὅστις εἶχεν ἄλλοτε συλληφθῆ ὑπὸ τῶν ληστῶν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ ἠλευθερώθη, πληρώσας ἀντὶ λύτρωσιν μέγα χρηματικὸν ποσόν.

Ἡ νεάνις ἀνηγέρθη ἀποτόμως ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου καὶ ἠρώτησε :

— Πῶς ὀνομάζεται ὁ ἰατρός ;

— Βιλφερόν. Εἶναι ἀξιαγάπητος νέος, τὸν ὁποῖον θὰ ἐλάμβανον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ παρουσιάσω πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν δὲν διήρχετο τὴν ἐσπέραν εἰς τὴν ξηράν.

Ἡ ἀνεψιὰ τῆς κυρίας Γεωργίου δὲν ἐδείχθη πολὺ δυσηρεστημένη ἐκ τῆς ἀπουσίας τοῦ πρῶν τροφίμου τοῦ Γιάννη καὶ τῶν συντρόφων του, ἀλλ' ἀνέλαβε τὴν νωχελῆ στάσιν της, καμνύουσα τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐὰν τις ὅμως παρετήρει αὐτὴν προσεκτικῶς, θὰ ἠδύνατο νὰ ἴδῃ ὅτι ἔτρεμε σύσσωμος.

— Πλὴν, δεσποινίς, φαίνεσθε κουρασμένη, εἶπεν ὁ πλοίαρχος, ἴσως δ' ἐγὼ σᾶς κουράζω περισσότερο, ἀναγκάζων ὑμᾶς νὰ ὀμιλεῖτε. Τί δύναμαι νὰ πράξω, ὅπως σᾶς διασκεδάσω; Εἶπατε. Τὸ πλῆρωμα καὶ ἐγὼ εἴμεθα ὑπὸ τὰς διαταγὰς σας.

Ἡ νεάνις ἐφάνη ἀρτυνιζομένη.

Προφανῶς ἐδίσταζε νὰ εἴπῃ τί ἐπεθύμει.

— Μοὶ ἔρχεται νὰ λαβῶ σπουδαίως ὑπὸ σημείωσιν τὸν λόγον σας, εἶπεν ἐπὶ τέλους, ἐὰν δὲν ἐροβούμην νὰ ἐκληφθῶ ὡς ἰδιότροπος ἢ ὡς παράφρων...

— Θεέ μου! εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς μειδίων, πρόκειται λοιπὸν περὶ πράγματος πολὺ παραδόξου!

— Τοῦλάχιστον διὰ τὴν ὠραν ταύτην, ἀπεκρίθη ἡ νεάνις. Ἐπεθύμουν, ἐπεθύμουν νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ πλοῖον.

Ὁ πλοίαρχος, ἀναλαβὼν σοβαρὸν ἦθος, ἔσπευε δις ἢ τρίς τὸ ὑπογέγειόν του.

— Πραγματικῶς, εἶπε, κατ' αὐτὴν τὴν ὠραν...

Εἶδεν ὅμως ὅτι τὸ πρόσωπον τῆς ὠραίας περιέργου ἐγένετο μελαγχολικώτατον καὶ, συγκινηθεῖς, ἀπήντησε παραχρῆμα :

— Δύρ λεπτὰ τῆς ὠρας, δεσποινίς, καὶ θὰ εἰσακουσθῆτε.

Ἐνευσε δὲ πρὸς ναύτην, ὅστις ἔσπευσεν ἀσκεπῆς.

— Ἀνάψατε ἀπανταχοῦ τὰ φῶτα καὶ εἰδοποιήσατέ με, εἶπεν ὁ πλοίαρχος.

Ἡ νεάνις εἶχεν ἤδη ἐγερεθῆ καὶ ἐφαίνετο μεταμορφωθεῖσα. Ἡ προσδοκία, ἡ στενοχωρία καὶ τὶς ἀρρητος συγκίνησις ἠνάγκαζον αὐτὴν νὰ μὴ δύναται νὰ σταθῇ ὀρθία. Ἀφ' ἐτέρου ἢ ἐκπληξίς, ἰδίως δ' ἢ στενοχωρία τοῦ πλοίαρχου ἦσαν καταφανεῖς.

Ὁ πλοίαρχος ἐφαίνετο στενοχωρημένος ὡς κομψὴ καὶ φιλάρεσκος κυρία, καταλαμβανομένη ὑπὸ ἀπροσδοκίτου ἐπισκέψεως πρὶν ἢ δυνηθῆ νὰ ρίψῃ ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ κατόπτρου.

— Δὲν ἤξεύρετε τί μοι ἐζητήσατε, δεσποινίς, εἶπε : Νὰ ἐπισκεφθῆτε πολεμικὸν πλοῖον τὴν ἐνδεκάτην τῆς νυκτός! καὶ μάλιστα νυκτὸς ἐορτασίου... τὸ ἦμισυ τοῦ πληρώματος ἀπουσιάζει... Τίς οἶδε τί θ' ἀνακαλύψωμεν!

Μετ' ὀλίγον, ναύτης, κρατῶν διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς φανόν, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας ὀρθαθὸν κλειδίον, ἐπλησίασε :

— Τὰ πάντα εἶναι ἔτοιμα, εἶπεν, ὑποκλιθεῖς ἐνώπιον τοῦ πλοίαρχου.

Ὁῦτος προὔτεινε τὸν βραχίονά του πρὸς τὴν νεάνιδα, χωρὶς δὲ νὰ παρατηρηθῶσιν ὑπ' οὐδενός, ἀμφοτέρου κατήλθον τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος. Ὁ ναύτης ἠγείτο αὐτῶν, ὅτε μὲν ὑψῶν, ὅτε δὲ ταπεινῶν τὸν φανόν, ὅπως φωτιζῆ τὰς δυσχερεῖς διαβάσεις. ἘΨύσατε τοὺς πόδας, ταπεινώσατε τὴν κεφαλὴν», ἐπανελάμβανε ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν.

Εἰς ἕκαστον διαμέρισμα τοῦ πλοίου οἱ ἐπισκέπται ἠσθάνοντο διάφορον ἰσμήν. Εἰς τὸ μαγειρεῖον τὴν ὀσμὴν τοῦ διατηρουμένου βουτύρου, εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν τροφίμων τὴν τοῦ νωποῦ ἄρτου, τοῦ τυροῦ, τοῦ οἴνου καὶ εἰς τὸν θάλαμον τῶν μηχανῶν τὰς ὀξείας ἀναθυμιάσεις τῶν ἐσθεσμένων καμίνων καὶ τοῦ ἐλαίου. Ἐν συνόλῳ ὅμως ἐπρώτευν ἢ ταχὴ ὀσμὴ τῶν διαρκῶς ἀνανεουμένων καὶ εἶτα διὰ τῆς παλάμων τῶν χειρῶν τῶν ναυτῶν στίλβουμένων χρωματισμῶν.

— Ἐδῶ εἶναι τὸ θεραπευτήριον, — εἶπε τέλος ὁ πλοίαρχος, σταματήσας ἐνώπιον θύρας καὶ κινήθεις δὲ ἐπιστρέψου.

Τότε ὅμως ἠσθάνθη τὸν βραχίονα του θλιβόμενον ὑπὸ τοῦ βραχίονος τῆς συντρόφου του, ἣτις μέχρις ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἀφίνετο ἀπαθῶς νὰ ὀδηγῆται καὶ ἤκουεν ἀφηρημένη τὰς παρεχομένας ἐξηγήσεις.

— Δὲν εἰσερχόμεθα ; — ἠρώτησεν ἡ νεανίς.

— Διατί ὄχι ; — ἀπήντησεν ὁ πλοίαρχος. Οὐδεὶς κεῖται ἀσθενής, ἀλλ' οὐδὲν ἐπίσης δύναται νὰ ἐφελευσῆ τὸ ὑμέτερον διαφέρον.

Τὸ μικρὸν θεραπευτήριον ἦτο καθαρὸν, ὡς πάντα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ πλοίου. Ἡ λευκότης τῶν ἐξ κλινῶν ἐθάμβου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ἐξ ὀρειχάλκου σκευῆ λαμπρον ὡς χρυσὸς ὑπὸ τὸ φῶς ἠρτημένου λαμπτήρος. Ἡ νεανίς ἔστη ἐπὶ τῆς φλίας ὡχροτέρα ἢ συνήθως καὶ μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους ὡς φοβουμένη νὰ ἴδῃ. Ὁ ὀδηγὸς τῆς καθησύχασεν αὐτήν.

— Μὴ φοβεῖσθε, — τῇ εἶπε. — Σὰς εἶπον ὅτι δὲν ἔχομεν ἀσθενεῖς καὶ ὅτι δύνασθε νὰ εἰσέλθητε ἐλευθέρως.

Ἐκείνη ἐφάνη ὡς ἀνακαλέσασα τὸ θάρρος τῆς καὶ εἰσήλθε, στηρίζουσα τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς. Αἰφνης ἐστέναξε βαθέως, αἱ χεῖρές τῆς κατέπεσαν κατὰ μῆκος τοῦ σώματός τῆς καὶ αὐτὴ ἐκάθισεν, ἀθμαινουσα, ἐπὶ ἐδωλίου.

— Πάντοτε — εἶπεν ὁ πλοίαρχος, πλανώμενος ὡς πρὸς τὸ αἷτιον τῆς ἀδιαθεσίας τῆς νεανίδος — τὰ φάρμακα ἀναδίδου ὀσμὴν. Ἀλλὰ διατί τὰ παραθυρίδια εἶναι κεκλεισμένα μὲ τόσον ὠραῖον καιρὸν ; Ναύτα, ὑπάγε νὰ καλέσῃ τὸν νοσοκόμον.

Ὁ ναύτης ἀπήλθεν, ὁ δὲ πλοίαρχος, ἀσχολούμενος ν' ἀνοίξῃ αὐτὸς τὰ μικρὰ παράθυρα, δὲν εἶδεν ὅτι ἡ νεανίς αἰφνης ἠγέρθη, ἐπλησίασεν εἰς τὸ τείχος καὶ ἔλαθε δέσμη κίτρινων ἀνθέων, ἠρτημένων ἀπὸ τῶν ποδῶν τοῦ Ἐσταυρωμένου, τὴν ὁποῖαν ἔκρυπεν ἐν τῷ κόλπῳ τῆς.

Ὅτε ὁ πλοίαρχος, περατώσας τὸ ἔργον του, ἠθέλησε νὰ ἐπανέλθῃ πρὸς τὴν σύντροφόν του, εὗρεν αὐτὴν πλησίον του μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς λάμποντας, τὰ χεῖλη μειδιῶντα καὶ ἀναπνεύσαν ἰσχυρῶς τὴν δροσερὰν αὐρανὸν τοῦ Βοσπόρου, ἥτις ἔφερε τὸν τελευταῖον θόρυβον τῆς ἑορτῆς. Ἴδων αὐτὴν οὕτω ζωογονηθεῖσαν, τῇ προέτεινε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ πλοίου, ἀλλ' ἐκείνη ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας τῆς καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι ἐπεθύμει νὰ πορευθῆ παρὰ τῆ θείᾳ τῆς, ὅπως τὸ ταχύτερον ἀποβιβασθῶσιν.

Ἡ ἀναχώρησις τῆς κυρίας Γεωργίου καὶ τῆς ἀνεψιάς τῆς ἔδωκε τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως. Πάντες οἱ προσκεκλημένοι ἐπέβησαν ὁμοῦ τῆς λέμβου, τὴν ὁποῖαν, αὐτὸς ὁ πλοίαρχος τοῦ Πετρὲλ ἠθέλησε νὰ ὀδηγήσῃ μέχρι τῆς ξηρᾶς. Μάτην τολμηρὸς τις προὔτεινε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν θαλασσίαν ἐκδρομὴν μέχρι τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Ὡρμητοὶ τινες κυρίαί, δυσκολευόμεναι νὰ χωνεύσῃ τὸν ἀφθονον ἰεῖπνον, διεμαρτυρήθησαν ὡς ἐπιθυμοῦσαι μᾶλλον νὰ λύσῃ τὸν στηθόδεσμών των ἢ νὰ ἴδῃσι προβάλλουσαν τὴν αὐγὴν. Αὐτὸς ὁ πλοίαρχος δὲν ἐπέμεινε ἢ ὅσον ἀπῆται ἡ προσήκουσα ἀβρότης, διότι εἶχεν ὑπερβῆ τὴν ἡλικίαν τῶν ποιητικῶν πόθων καὶ ἔκρινεν ὅτι πᾶσα εὐχάριστο ἑορτὴ δέον νὰ ἔχῃ καὶ ἐπαύριον,

ὅπερ, κατὰ κανόνα, δὲν συμβαίνει, ἐὰν τις διέλθῃ τὴν νύκτα ἀπνους.

Ἡ λέμβος ἐξηκολούθησε διευθυνομένη πρὸς τὴν ἀποβάθραν. Νεανίς, καθήμενη εἰς τὴν πῶραν, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμικλειστοὺς, ἔθλιβεν ἠδέως ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς διὰ τῆς χειρὸς δέσμη ἀπεξηραμένων ἀνθέων, ὧν τὸ ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ κόλπου τῆς ἀναγεννηθὲν ἄρωμα ἐμέθυσκεν αὐτήν. Ἀφυπνισθεῖσα ἐκ τῆς φαντασιοληξίας ὑπὸ τῆς ἐλαφροῦς εἰς τὴν ξηρὰν προσκρούσεως τῆς λέμβου, ἠγέρθη καὶ ἀπεβιβάσθη πρῶτη, ἐνῶ ἡ κυρία Γεωργίου λίαν βραδέως ἔκραξε πρὸς αὐτήν :

— Περίμενε, Ἐλενίτσα, νὰ σε βοηθήσῃ τις.

ΚΑ'

Ἐνῶ ἐπὶ τοῦ Πετρὲλ συνέβαινον ἀπερηγήθημεν γεγονότα, ἐπὶ τοῦ πρὸς τὸν Βόσπορον βλέποντος ἡλιακοῦ τῆς θερινῆς κατοικίας τοῦ Γάλλου πρεσβευτοῦ, εἰκοσὰς προσώπων ἀπετέλουσαν ζωνρὸν ὁμίλον περίξ τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος.

Ἐκεῖ παρευρίσκοντο οἱ γραμματεῖς, αἱ σύζυγοι τῶν ἐκ τούτων ἐγγάμων, διαβατικὸς τις συμπατριώτης καὶ τέσσαρες ἢ πέντε ἀστέρες τῆς εὐρωπαϊκῆς παροικίας, μᾶλλον ὑπερήφανοι ὅτι ἐγίνοντο δεκτοὶ παρὰ τῷ Γάλλῳ πρεσβευτῇ ἢ ὅσον θὰ ἦσαν ποτὲ ὑπερήφανοι, γινόμενοι δεκτοὶ εἰς τὴν Αὐλήν.

Ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ὁμίλου συνδιελέγοντο σοβαρῶς περὶ ἀρχαιολογίας καὶ τέχνης, ἀντικειμένων εὐαρέστων τῷ ὑψηλῷ προσώπῳ. Ὀλίγον ἀπωτέρω ἐξετυλισσοντο τὰ χρονικὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ Πέραν, τὴν ὁποῖαν, διὰ τὴν ἐποχὴν, εἶχεν ἀντικαταστήσει ἡ ὁδὸς τοῦ μεγάρου Πεταλᾶ, τὸ στραταρχεῖον τῆς βυζαντινῆς θερινῆς διαμονῆς. Ἄλλοι, ἐν μικροτέροις ὁμίλοις, συνδιελέγοντο οἰκειῶς.

Ἀρκούντως μακρὰν τῶν λοιπῶν, σχεδὸν εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν κιγκλίδων, τὸ ὁποῖον μέρος δὲν ἐρωτίζετο καλῶς, δύο νέοι συνδιελέγοντο. Ἦτο πρόδηλον, ὅτι ἤθελον νὰ μείνωσι μόνοι. Ἦσαν ὁ Μαυρίκιος Βιλφερὼν καὶ ὁ τρίτης τάξεως γραμματεὺς Λαβόρδ, φίλος ἐκ παιδικῆς ἡλικίας καὶ συμμαθητῆς τοῦ ἱατροῦ ἐν τῷ γυμνασίῳ, ὅστις ἐπανεῦρεν αὐτόν, ἐκείνην τὴν ἑσπέραν, ὑπὸ τὸ δῖονρον τοῦ διπλωμάτου, ἀφοῦ εἶχεν ἀποχωρισθῆ αὐτοῦ μὲ τὸν σάκκον τοῦ μαθητοῦ. Ἀφοῦ ἐψηλάφησαν ἀλλήλους δι' ἐνὸς βλέμματος καὶ μίᾳ χειραψίας, μετὰ τὰς τέσσαρας ἢ πέντε ἀμοιβαίας ἐρωτήσεις, αἵτινες εἶναι ἢ κατήχησις τῶν ἐπανευρισκομένων φίλων, οἱ δύο παριστοὶ ἀφῆθησαν νὰ παρασυρθῶσι μετὰ μεγίστης χαρᾶς εἰς συνδιαλεξίν, δυνατὴν μόνον μεταξὺ πνευματικῶν ἀνδρῶν, οἵτινες δὲν εἶναι οὔτε βιομήχανοι, οὔτε πολιτικοί, οὔτε χρηματισταί, συνδιαλεξίν καταστάσαν σπανίαν εἰς τὴν Γαλλίαν. Ὁ Λαβόρδ ἔλεγε :

— Πάντοτε εἶχον διὰ σὲ φόβους, τοὺς ὁποίους βλέπω ἐπαληθεύοντας. Εἶσαι πραγματικῶς πρότυπος. Κατὰ τοὺς χρό-

νοὺς τῶν πατέρων ἡμῶν, τοῦτο ἔφερεν εἰς ὄλα' πλήν, κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν, ἀπόλλυται τις, ἐὰν παρετραπῆ τοῦ κοινοῦ βίου, ἐκτὸς ἐὰν ἔχῃ νὰ δαπανᾷ ἑκατομμύρια. Σ' ἐρωτῶ, παρακαλῶ, τί ἔρχεσαι νὰ πράξῃς ἐνταῦθα σὺ, ὁ υἱὸς καὶ ἐπίδοξος διάδοχος τοῦ διασήμου Βιλφερὼν, ἀντὶ νὰ εἶσαι εἰς τοὺς Παρισίους, ἀσχολούμενος νὰ καλλιεργῆς τὴν φιλίαν τῶν δημοσιογράφων ; Ἐὰν μείνης πολὺ χρόνον μακρὰν, βλέποντές σε ἡμέραν τινά, θὰ λέγωσι : « Πόθεν μᾶς ἔρχεται ὁ κύριος οὗτος ; » Καὶ ἡ ἐρώτησις αὕτη φρονεῖ εἰς τοὺς Παρισίους.

— Ἄς εἴπωσιν ὅ,τι ἂν θέλωσιν, ἀπεκρίθη ὁ Μαυρίκιος. Ὅι Παρισίοι μοὶ προξενοῦν ἀηδίαν καὶ τοὺς ἐγκαταλείπω' τὰ ταξείδια μὲ διασκεδάζουσι καὶ διασκεδάζω. Περί οὐδενὸς ἐτέρου σκέπτομαι, δὲν εἶμαι πρότυπος, ἀλλ' ἐλεύθερος καὶ ἐπωφελοῦμαι τῆς ἐλευθερίας μου.

— Μήπως κολακεύεσαι ὅτι τὰ ταξείδια σου δύναται νὰ σε καταστήσωσιν ἐνδιαφέροντα ; Ἢ λέγον, ὅτι ἐλάχιστα γνωρίζεις τὴν ἀγαπητὴν μᾶς πόλιν' ἐκεῖ φοβοῦνται περισσώτερον καὶ τοῦ πυρὸς τὰς περὶ ἀπωτάτων χωρῶν ἱστορίας. Ἀνάστησον τὸν Χριστόφορον Κολόμβον, τὸ ὁποῖον ἀληθῶς δὲν ἔγκειται εἰς τὰ ἔργα σου, ὀδήγησον αὐτὸν εἰς τινὰ αἰθουσαν καὶ παρακάλεσον αὐτὸν νὰ διηγηθῆ τὰ συμβάντα αὐτῷ, ἔσω δὲ βέβαιος, ὅτι θὰ παρακληθῆ εὐγενῶς ν' ἀπέλθῃ. Ἐὰν δ' ὁ προστατευόμενός σου ἐπιθυμῆ ν' ἀκουσθῆ ἐπὶ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας, εἰς τὴν Γεωγραφικὴν Ἐταιρίαν μόνην ἄς ἀποταθῆ.

— Ἐσο ἡσυχος, γινώσκω τοὺς Παρισίους καὶ ἀκριβῶς ὅπως τοὺς ἀποφύγω, ταξιδεύω.

— Ἴσως, ἱστορία τις γυναικῶν ;

— Ὅχι' οὐδεμίαν παρισινὴν μοὶ ἔκαμε τόσον καλὸν ἢ τόσον κακόν, ὥστε νὰ μοὶ διεγείρῃ τὴν διάθεσιν νὰ ἴδω ἄλλας χώρας.

— Λοιπὸν, δοκίμασον τὰς ἐξωτικὰς ποικιλίας. Ἐδῶ ἔπεσες καλὰ. Ἀποτινάξον τὴν ἀνιαρὰν καὶ μελαγχολικὴν ἐκείνην ἔκφρασιν τοῦ προσώπου σου καὶ ἐλθέ νὰ σε παρουσιάσω εἰς τὰς κυρίας. Ἄ ! ἐὰν ἦσο διπλωμάτης, πῶς θὰ ἐπετύγχανες εὐκόλως !

— Κηρύττεις διὰ τὸν ἀγίόν σου.

— Τί ὁμιλεῖς περὶ ἀγίων ; Εἶναι Θεός ! Ὁ διπλωμάτης ἐνταῦθα εἶναι τὸ πᾶν, ἐὰν δέ ποτε γίνω πρεσβευτής, ἠξέυρω ποῖαν διαμονὴν θὰ ἐκλέξω. Ἢ κούσας περὶ ἐποχῆς, καθ' ἣν ἦτο τιμὴ τῶν κομφοτέρων καὶ ὠραιότερων κυριῶν νὰ ἦναι αἱ εὐνοοῦμεναι τῶν βλεμμάτων τοῦ κυριάρχου. Λοιπὸν, οἱ πρεσβευταὶ εἶναι ἐνταῦθα τόσοι κυρίαρχοι.

— Φαντάζομαι ὅτι ἡ θέσις γραμματέως εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἶναι λίαν εὐάρεστος' ὁμοιάζει πῶς πρὸς τὴν ἀσχολίαν τῆς χρυσαλλίδος ἐντὸς κήπου τῶν προαστείων τοῦ Γράσσε.

— Ἀπατάσαι, φίλε μου. Εὖρες ποτὲ ἐντὸς κάλυκος ρόδου κἀνθάρον, ἀναπαυόμενον ὡς εἰς κατοικίαν του ; Ὁ κά-

λυξ γίνεται ἄνθος, ἀλλ' ὁ κάρθαρος δὲν κινεῖται· μένει ἐκεῖ χωρὶς νὰ ἔννοη νὰ κινηθῆ, παχύνεται καὶ δὲν ἐγκαταλείπει τὴν θέσιν του οὔτε μετὰ τὴν πτώσιν τῶν ὑπὸ τοῦ φθινοπώρου ἀποσπασμένων πρώτων φύλλων. Οὕτω συμβαίνουν τὰ πράγματα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Οὐδεὶς εἶναι χρυσαλλίς, ἀλλὰ πάντες κάρθαροι. Δέον νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι εἶναι ὁ ἄηρ τῆς χώρας...

[Ἐπιτεταί συνέχεια].

Δμλ.

in Ar. 434.

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

ΑΛΗΘΕΣ ΔΡΑΜΑ ΕΝ ΜΙΚΡΑΙ ΑΣΙΑΙ

αὐτὸ εἰς τὸν ἔκτον τόμον

Διὰ τίνα λόγον μυστηριώδη, ἀνεξήγητον, ἀκατάληπτον εἶναι καταδεδικασμένη ἡ ἀνθρωπότης νὰ διαχῆ τὸ πλεῖστον τοῦ ἑαυτῆς βίου στένουσα καὶ ἐν θλίψει καὶ ἄλγει; Εἶναι τόσον μακρὸς ὁ βίος ἡμῶν, ὥστε καθίσταται ἐπ' ἀνάγκης, πρὸς διακοπὴν τῆς μονοτονίας, νὰ ποικίλλεται οὗτος, καὶ μάλιστα διὰ ποικιλιμάτων παρεμφερῶν πρὸς τὰ στίγματα, ἅτινα στίζουσι μετ' ἀληθῶν φρικτῶν οἱ ἄγριοι τῆς Πολυνησίας ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτῶν; Ἡ προβαλλομένη ἐρώτησις δὲν εἶναι ἐκ τῶν εὐχερῶς λυομένων. Τὸ παροιμιώδες καταστάν Ἀνατολικὸν ζήτημα εἶναι μὴ δὲν, παραβαλλόμενον πρὸς τὸ προκείμενον, πολλὰ δὲ, ἔξοχα ἄλλως ἀληθῶς, πνεύματα, συνεταίβησαν, μὴ δυνάμενα νὰ λύσωσι τὸ ἄλυτον τοῦτο ζήτημα, οὐδεὶς δὲ μέχρι τοῦδε Ἀλέξανδρος κατάρθρωσε νὰ κόψῃ τὸν Γόρδιον αὐτὸν δεσμόν. Οἱ πάντες, εἴτε ἐπικουρέιοι εἴτε σταῖκοι, συμφωνοῦσιν ἐν τούτῳ, ὅτι ὁ πάγκαλος οὗτος κόσμος, ἐν ᾧ ζῶμεν καὶ ὡς διαβάται ἡ ἔδοιπόροι ἐφήμεροι ἐροόμεθα καὶ ἀναχωροῦμεν, εἶναι φιλὰς τοῦ κλαυθμῶνος. Βεβαίως εὐτυχία τις ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ εἶναι τόσον μικρὰ, μηδαμινή, ὥστε πρὶν ἢ γευθῶμεν αὐτῆς, διεκφεύγει ἀπὸ τῶν χειλέων ἡμῶν καὶ κεχνηότες ὡς ὁ Τάνταλος βλέπομεν ἀποσυρομένους τοὺς κλώνας αὐτῆς ἀπὸ τοῦ πειναλέου στόματος ἡμῶν. Ἀλλὰ διότι ταῦτα οὕτως ἔχουσι, πρέπει διηνεκῶς νὰ θρηνολογῶμεν, νὰ βύσωμεν τὰ ὦτα πρὸς πᾶσαν, ἔστω καὶ διεκφεύγουσαν, ἀρμονίαν, νὰ συσφιγῶμεν ἐρημητικῶς τὰ χεῖλη πρὸς πᾶσαν προσφερομένην ἡμῖν εὐδαιμονίας κύλικα, νὰ ἐξορῶμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἵνα μὴδὲν ἐκ τῶν τόσων θαυμασιῶν τῆς φύσεως ἴδωμεν; Διότι αὖριον θὰ βρέξῃ ἴσως, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνοιξῶμεν ἀπὸ σήμερον τὸ ἀλεξιβρόχιον, καὶ νὰ περιτυλιχθῶμεν ἀπὸ τοῦδε ἐντὸς θερμῆς μηλωτῆς; Διότι ἀφεύκτως θὰ ἐπέλθῃ ὁ χειμῶν, δὲν πρέπει ν' ἀπολούσωμεν τὸ ἔαρ, ὅσον ἐφήμερον καὶ ἂν ὑποτεθῆ; Διότι τέλος θὰ ἀποθάνωμεν ἡμέραν τινά, πρέπει νὰ μὴ ζήσωμεν σήμερον καὶ αὖριον; Ἐνταῦθα προσέκοψαν πολλὰ πνεύματα ἰσχυρὰ καὶ οἰκτρῶς κατασυνετριβήσαν ὡς πλοῖαρια ἄνευ πηδαλίου καὶ ἔρμα-

τος ἐπὶ τῶν βράχων τοῦ βυρωνισμοῦ καὶ τῆς ἀπογνώσεως. Καὶ ἐξηγεῖται μὲν τὸ πρᾶγμα ὅταν πιεῖν τὸ στήθος τοῦ φιλοσόφου ἢ μολυβδίνῃ ἀτμόσφαιρα τῶν βορείων κλιμάτων, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς τὰ τέκνα τῆς μεσημβρίας, δι' ἃ θαλπερὸς ἀείποτε ἀνατέλλει ὁ ἥλιος καὶ δι' ἃ ἡ ἐκ τοῦ χειμῶνος εἰς τὸ ἔαρ καὶ τὸ ἀνάπαιλι μετὰ βασις γίνεται σχεδὸν ἀνεπαίσθητος, δι' ἃ ἡ μήτηρ φύσις ἰδιάζουσαν ὅλως, φαίνεται, στοργὴν τρέφει, ὁ βυρωνισμὸς εἶναι γελοῖος, ἡ ἀντιγραφὴ τῆς μελαγχολίας οἰκτρὰ καὶ ἡ μίμησις ἀηδής. Τοῦτου ἕνεκα ὁ Δ. Παπαρηγόπουλος καὶ ὁ Σπ. Ν. Βασιλειάδης, ἀηδόνες προικισθεῖσαι δι' ἐξόχως ἡδέας φωνῆς, πρὸ τῆς ὥρας ἐσίγησαν καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς, ἂν μὴ ἡ Ἀνθρωπότης ὅλη, κδικῶς καὶ προῶρως ἐστερήθη τῶν καλλικειλῶν ἁσμάτων αὐτῶν. Τὸ δὲ ἐκ τούτου κέρδος ποῖον; Καὶ αὐτοὶ, ἀσθενεῖς καὶ ἐκνευρισμένοι ἀπεχώρησαν τῆς σκηνῆς τοῦ βίου, καὶ οἱ θεαταὶ οὐκ ὀλίγον ἐδηλητηριάσθησαν ἐκ τῶν στόνων αὐτῶν. Ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ, ἡ κατ' ἐξοχὴν θρησκεία τῆς ἐλπίδος, οὐδόλως, φαίνεται, ἐπέδοκσεν ἐπ' αὐτῶν καὶ παγερὸς ὁ τάρος καλύπτει τὸσον πνεῦμα, τὴν πνεύματι!

* *

Ὁ Δημήτριος εἰργάζετο ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς αὐξάνειν τῆς πεποιθίας αὐτοῦ καὶ ἡ Μαρία πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς αὐξάνουσης τῆ ἡλικίας Εὐδοκίας. Ἀμέριμοι περὶ τοῦ ἀπωτέρω μέλλοντος, ἐναποτεθειμένους ἔχοντες τὰς περὶ αὐτοῦ ἐλπίδας τῷ Θεῷ, διήγον εὐτυχεῖς, ἕνα μόνον τρέφοντες πόθον, νὰ ἴδωσι καὶ πάλιν ἀλλήλους. Ἡ δὲ συνεπληροῦντο ἐξ σχεδὸν ἔτη, καὶ εἴπερ ποτὲ ζωηρότερος καθίστατο ὁ καὶ ἄλλως δεδικαιολογημένος πόθος οὗτος. Ἐν ταῖς πρὸς τὸν σύζυγον ἐπιστολαῖς ἡ Μαρία ὑπεμίμησκε τὰς χάριτας τῆς μικρῆς κόρης, τὰ ἐξαιρετα προτερήματα, δι' ὧν ἦτο πεπροικισμένη, καὶ τὸν καταβιβρώσκοντα αὐτὴν πόθον τοῦ νὰ τὸν ἴδῃ τέλος. Ἐν τινι μάλιστα τῶν ἐπιστολῶν αὐτῆς ἀκατανοήτως καὶ ἐν στιγμῇ ἴσως μελαγχολίας δεινῆς ἢ ἀνερμηνεύτου ψυχικῆς προαισθήσεως διέφυγε τὴν Μαρίαν ἔκφρασις τις φόβου, ἀδικαιολογήτου μὲν κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ ἀοράτου, ἀλλ' ἴσως οὐχὶ καὶ ἀνυπάρκτου. Ἐφοβεῖτο ἡ Μαρία καὶ ἤθελε νὰ ἴηται πλησίον αὐτῆς ὁ Δημήτριος. Οὕτως ἡ ψυχὴ ἡμῶν, καταλείπουσα ἔστιν ὅτε τὸ βαρὺ αὐτῆς σκῆνος, ἐν στιγμαῖς ὑπερτάτης πνευματικῆς ἐντάσεως, ἀποχωρίζεται τῆς ὕλης, καὶ, μεταρσιουμένη ὑπεράνω τῆς αἰσθητῆς ἀτμοσφαιρας, βυθίζει τὸ ὄξυδερκὲς αὐτῆς βλέμμα εἰς τὰς ἀχανεῖς χώρας τοῦ ἀγνώστου καὶ διορατῆς μακρῶν, ὡς διακρίνει ὁ ἀέρας ἀπὸ ὕψους ἀμετρήτου τὸ ἐπὶ τῆς γῆς ἔρπον ζυφύριον. Δὲν συνέθη πολλὰ εἰς τὸν βίον ἡμῶν, ἐν μέσῳ τῆς περιβαλλούσης ἡμᾶς χαρᾶς καὶ εὐτυχίας, νὰ καταλαβανώμεθα αἴφνης καὶ ἄνευ προφανοῦς λόγου ὑπὸ μελαγχολίας, τὴν δὲ τῶς αἰθρίας τοῦ μετώπου ἡμῶν νὰ διαδεχθῆ ἀπροσδοκῆτως, ἀναι-

τιολογήτως μελαγχολία καὶ λύπη, ὧν οὐδ' ἡμεῖς αὐτοὶ γινώσκωμεν τὴν ἀρχὴν καὶ αἰτίαν; Τότε δὲ μόνον ἐννοοῦμεν τὸν λόγον, ὅταν μετὰ παρέλευσιν ἡμέρας ἢ ἡμερῶν πληροφωρούμεθα ὅτι, ἡμῶν ἀπόντων μακρῶν, δεινῆ συμφορᾷ ἐπλήξε τὸν ἡμέτερον ἢ τὸν προσφιλοῦς τινος προσώπου οἶκον. Δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ὄνειροις οὐχὶ ὀλιγάκις, καὶ δὲν φέρουσι οἱ φιλοσοφοῦντες ὡς ἐν τῶν περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς τεκμηρίων τὴν καθ' ὕπνου ἐγγρήγορσιν αὐτῆς;

Ὁ Δημήτριος τρέμων ἐπ' ἀνέλαβε τὴν ἀνάγνωσιν τῆς περικοπῆς ἐκείνης τῆς ἐπιστολῆς, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐλησμόνησεν, ἐν μέσῳ τῶν ἀσχολιῶν του, τὰς δυσχερεῖς αὐτῆς ἐντυπώσεις καὶ γοργότερον ἐξεπλήρου τὸ ἑαυτοῦ ἔργον, ἀποδεχόμενος καὶ αὐτὸς ὅτι ἀληθῶς δὲν ἔπρεπε νὰ παρατείνῃ ἐπὶ πολὺ ἐτι τὴν ἐν τῇ ξένῃ διατριβῇ αὐτοῦ. Ἄλλως ἡ Μαρία ἔγραφεν: «Ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη ἀκόρεστος· ὅσα καὶ ἂν ἀποκτήσῃ, οὐδέποτε θὰ εἴπῃ ἐκουσίως Ἄρκαι! Ἀρκέσθητι, ἀγαπητέ μου Δημήτριε, εἰς τὰ κερδηθέντα, ἅτινα θὰ εἶς ἀρκέσωσιν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον νὰ συζήσωμεν ἐν ἀρκετῇ εὐπορίᾳ, ἀπολαμβάνοντες πῖν ὅ,τι ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ μᾶς ἐπέδωκε πρὶν ἢ ἡ νεότης ἡμῶν μαρνανθῆ καὶ κόρη ἡμῶν παράσχῃ μερίμνας περὶ προσχευῶς ἀποκαταστάσεώς της. Ἡ Πόλις πάντοτε μένει εἰς τὸν τόπον της· δὲν φεύγει. Ἐλθέ, καὶ πάλιν, ὅταν θέλῃς, ἀναχωρεῖς. Σπεῦσον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἀνυπομόνης ἀναμενούσης οἰκογενείας σου». Καὶ βεβαίως ἡ Πόλις δὲν ἀναχωρεῖ ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς, ἀλλ' αἱ περιστάσεις, καθ' ἃς δύναται τις νὰ κερδήσῃ ὀλίγα χρήματα, δὲν παρυσίζονται πάντοτε. Εἰς τοῦτο δὲ ἂν προσθέσῃ τις καὶ τὸ ἀληθῶς ἀπληστον τοῦ ἀνθρώπου, θὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ Δημήτριος δὲν εἶχεν ὅλως διόλου ἄδικον.

* *

Οἱ φόβοι τῆς Μαρίας, οὓς εἰς οὐδένα τῶν συγγενῶν, πλὴν τοῦ Δημητρίου, εἶχεν ἐκμυστηρευθῆ, ἤρξαντο γινόμενοι ἐπαπισθητότεροι. Τὸ ὅλον ἐν αὐτῶν κάλλος τῆς συζύγου τοῦ Δημητρίου εἴκνε ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν πλείονας θαυμαστάς. Ἡ Μαρία ἤρξατο ἀνησυχουσα οὐχὶ δὲ ὀλιγάκις νύχτετο νὰ ἦτο ὀλιγότεροι ὠραία ὅπως ἦναι ἀσφαλεστέρα, διατηρουσα ἀλώβητον τὸν πρὸς τὸν Δημήτριον ἔρωτα καὶ τὴν πρὸς τὴν Εὐδοκίαν στοργὴν αὐτῆς καὶ ζῶσα ἐν ἡσυχίᾳ. Τὶ ὠφέλει ἡ τόση καλλονὴ αὐτῆς; Δὲν ἦτο δῶρον ἄδωρον, ἀφ' οὗ ὀυδὲ βλεπέτο καὶ παρηκολοθεῖτο ἐπιβόλος ὁσάκις ἐξήρχετο τῆς οἰκίας αὐτῆς; Καὶ τί θὰ ἐγίνετο ἡ Εὐδοκία, ἂν ἠπειλεῖτο ἡ μήτηρ της ὑπὸ ἀσλγοῦς τινος, ἀπόντος τοῦ συζύγου; Τίς θὰ ἔτενεν αὐτῇ χεῖρα ἀρωγόν, ἂν ὁ ἐπιβουλεύς ἦτο ἰσχυρὸς τις; Καθ' ἐκαστὴν πρὶν ἢ κατακλιθῆ ἀπέτεινε θερμὴν εἰς τὴν Θεοτόκον δέησιν ὑπὲρ τοῦ συζύγου καὶ τοῦ τέκνου της ὑπὲρ, ἑαυτῆς. Κατὰ πᾶ-